

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 28 lutego 2022 r.

FK-V.431.1.2022

**Zarząd
Samodzielnego Koła Terenowego Nr 93
Społecznego Towarzystwa Oświatowego**

**11-730 Mikołajki
ul. Leśna 2A**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W związku z kontrolą problemową w zakresie prawidłowości prowadzenia przez organizację pożytku publicznego działalności odpłatnej za rok obrotowy 2020 (okres od 1 września 2020 r. do 31 sierpnia 2021 r.), w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r., poz. 1057 ze zm.) przeprowadzoną w okresie od 18 stycznia do 7 lutego 2022 r. w Samodzielnym Kole Terenowym Nr 93 Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Mikołajkach (dalej Koło Terenowe), przez pracowników Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli z dnia 11 lutego 2022 r., przekazuję treść wystąpienia pokontrolnego.

Działalność Koła Terenowego w kontrolowanym zakresie ocenia się:

pozytywnie z nieprawidłowościami.

Pozytywnie ocenia się następujące ustalenia dokonane w trakcie czynności kontrolnych:

- W Kole Terenowym obowiązuje dokumentacja opisująca politykę rachunkowości, która zawiera obligatoryjne elementy wskazane w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r., poz. 351 ze zm.).
- Na potrzeby ewidencjonowania przychodów z działalności odpłatnej wyodrębniono konta księgowo: 701 *Przychody z opłat czesnego* oraz 703 *Pozostałe opłaty szkolne*.

- Na podstawie zestawienia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń osób zatrudnionych w Kole Terenowym (w 2020 i 2021 roku) ustalono, że nie przekraczały 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni.
- W wyniku kontroli dokumentów źródłowych dotyczących kosztów realizacji zadań statutowych w okresie od 1 września do 30 listopada 2020 r., ustalono, że wszystkie dokumenty na podstawie, których dokonywano zapłaty zawierały:
 - informację o sprawdzeniu wydatku pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym, podpisy osób upoważnionych do powyższych czynności oraz podpis osoby zatwierdzającej wydatek,
 - informację o dacie zapłaty.
- Na podstawie dokumentów źródłowych poddanych kontroli za okres od 1 września do 30 listopada 2020 r. ustalono, że opłacane były w sposób terminowy, tj. w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, co było zgodne z art. 34 ust 1 ustawy o działalności pożytku publicznego w zw. z art. 44. ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
- W Kole Terenowym sporządzono i terminowo zamieszczono na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego roczne sprawozdanie merytoryczne oraz roczne sprawozdanie finansowe za 2020 rok, stosownie do art. 23 ust. 6b ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Sporządzone przez Koło Terenowe sprawozdanie finansowe i merytoryczne za 2020 r. zostało opublikowane na stronie internetowej Koła Terenowego, co było zgodne z wymogami zawartymi w art. 23 ust. 2a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W kontrolowanym zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. Nieokreśleniu w Statucie w precyzyjny sposób zakresu prowadzonej działalności odpłatnej w odniesieniu do Kół Terenowych. Przedmiotowy zakres nie został również określony w żadnym innym akcie wewnętrznym Zarządu Koła Terenowego w Mikołajkach. Ponadto ustalono, że prowadzona działalność odpłatna w Samodzielnym Kole Terenowym w Mikołajkach (organizacji pożytku publicznego) nie została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem przez Zarząd Koła Terenowego w Mikołajkach, aktualny Zarząd Koła nie zna przyczyny niezarejestrowania działalności odpłatnej w Krajowym Rejestrze Sądowym. Jednocześnie Zarząd zapewnił, iż stosowne zmiany zostaną niezwłocznie zgłoszone do KRS.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 10 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że zakres prowadzonej działalności odpłatnej winien być określony w statucie lub innym akcie wewnętrznym.

Osoba odpowiedzialna – Prezes Zarządu Koła Terenowego w Mikołajkach.

W trakcie trwania czynności kontrolnych w dniu 27 stycznia 2022 r., Zarząd podjął Uchwałę *Nr 2/01/2022 w sprawie zdefiniowania zakresu prowadzonej przez SKT nr 93*

STO w Mikołajkach działalności odpłatnej pożytku publicznego, w której zostały określone zakresy czynności wchodzące w skład działalności odpłatnej.

2. Niewyodrębnieniu stosownych kont księgowych na potrzeby ewidencjonowania kosztów działalności odpłatnej.

Zgodnie z złożonym wyjaśnieniem przez Zarząd Koła Terenowego przyczyną niewyodrębnienia stosownych kont na potrzeby ewidencjonowania kosztów działalności odpłatnej była niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów w zakresie prowadzenia działalności odpłatnej i sposobu jej ewidencjonowania.

Naruszono w tym zakresie art. 10 ust. 1 pkt 1 - 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z którym prowadzenie nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, odpłatnej działalności pożytku publicznego lub działalności gospodarczej wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości.

Należy również wskazać, że zgodnie z art. 24 ust. 2-3 i ust. 4 pkt 1-2 ustawy o rachunkowości:

- księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty,
- księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych,
- księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności:
 - udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych;
 - zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

Brak wyodrębnienia rachunkowego kosztów działalności odpłatnej oraz naruszenie zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych skutkowało wykazaniem w sprawozdaniu merytorycznym i finansowym z prowadzonej działalności jednostki kwot niezgodnych z faktycznym przebiegiem operacji gospodarczych, a w konsekwencji przedstawieniem nieprawdziwego obrazu w zakresie prowadzonej działalności odpłatnej przez Koło Terenowe.

Osoba odpowiedzialna – księgowy Koła Terenowego w Mikołajkach.

W trakcie trwania czynności kontrolnych, w dniu 27 stycznia 2022 r. Zarząd podjął Uchwałę Nr 3/01/2022 w sprawie utworzenia kont księgowych w celu ewidencjonowania

przychodów i kosztów z działalności odpłatnej i nieodpłatnej pożytku publicznego, działalności gospodarczej oraz 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

3. Wykazaniu nieprawidłowych danych w sprawozdaniach: finansowym (rachunku zysków i strat) i merytorycznym sporządzonymi za rok sprawozdawczy 2020 (okres od dnia 1 września 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2021 r.), tj.:
- w poz. A. Przychody z działalności statutowej II. Przychody z odpłatnej działalności pożytku publicznego - *Rachunku zysków i strat* oraz w poz. III. Przychody i koszty organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym pkt. 1. Informacja o przychodach organizacji b) przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego – *Sprawozdania merytorycznego za 2020 rok* – kwoty 3 079 731,56 zł, zamiast 454 927,50 zł.
 - w poz. B Koszty działalności statutowej II. Koszty odpłatnej działalności pożytku publicznego - *Rachunku zysków i strat* oraz w poz. III. Przychody i koszty organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym pkt. 4. Informacje o poniesionych kosztach w okresie sprawozdawczym 4.1. b) koszty z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego – *Sprawozdania merytorycznego za 2020 rok* – kwoty 2 030 414,60 zł, zamiast 559 174,36 zł.
 - w poz. III. Przychody i koszty organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym pkt. 5.2. Wynik działalności odpłatnej pożytku publicznego – *Sprawozdanie merytoryczne za 2020 rok* – kwoty 1 049 316,96 zł, zamiast - (minus) - 104 246,86 zł.

Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem przez Zarząd Koła Terenowego nieprawidłowe wskazanie ww. kwot w sprawozdaniu merytorycznym i finansowym wynikało z błędnej interpretacji instrukcji sporządzania sprawozdań merytorycznych oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W trakcie trwania czynności kontrolnych dokonano prawidłowego wyliczenia i ustalenia kwoty przychodów wynikających z prowadzonej działalności odpłatnej, na które składają się przychody ewidencjonowane na kontach 701 *Przychody z opłat czesnego* i 703 *Pozostałe opłaty szkolne* oraz kosztów z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Ponadto, w trakcie trwania czynności kontrolnych w dniu 27 stycznia 2022 r. Zarząd podjął Uchwałę Nr 4/01/2022 w sprawie podziału przychodów i kosztów na odpłatną i nieodpłatną działalność pożytku publicznego oraz działalność gospodarczą, zgodnie z którą koszty z działalności odpłatnej i nieodpłatnej będą dzielone według proporcji procentowej: 80% kosztów będzie przypisywane przychodom z działalności nieodpłatnej, a 20% z nich będzie przypisywane działalności odpłatnej.

W związku z tym, że sprawozdania merytoryczne i finansowe zostały już zatwierdzone, niemożliwe było dokonanie stosownych korekt w tych sprawozdaniach. Jednakże w informacji dodatkowej znajdującej się w pkt X. Informacji uzupełniających sprawozdania merytorycznego za 2020 rok umieszczono informacje dotyczące prawidłowych kwot jakie winny składać się na przychody, koszty, a tym samym na wynik działalności odpłatnej pożytku publicznego.

- w poz. III. Przychody i koszty organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym pkt. 4. Informacje o poniesionych kosztach w okresie sprawozdawczym 4.1. b) koszty z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego w tym: wysokość kosztów finansowana z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych – *Sprawozdania merytorycznego za 2020 rok* – kwoty 2 068,80 zł, zamiast 0,00 zł.

Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem przez Zarząd Koła Terenowego w trakcie czynności kontrolnych niemożliwe okazało się wskazanie wydatków jakie zostały pokryte ze środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, z uwagi na fakt, iż nie prowadzono wyodrębnionej ewidencji kosztów ponoszonych z 1%. W związku z powyższym Zarząd podjął decyzję, że należy uznać iż kwota 2 068,80 zł – środków pochodzących z 1% nie została w okresie sprawozdawczym za 2020 wydatkowana i tym samym przechodzi do wykorzystania na następny rok obrotowy.

Powyższe nieprawidłowości skutkowały błędnym poinformowaniem odbiorcy sprawozdań (Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego) w zakresie kwot przychodów i kosztów z działalności odpłatnej pożytku publicznego oraz wysokości środków wydatkowanych w ramach 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w 2020 r.

Osoba odpowiedzialna – Prezes Zarządu Koła Terenowego w Mikołajkach.

Do treści protokołu (podpisanego w dniu 11 lutego 2022 r.) nie zostały wniesione w terminie 14 dni od dnia jego podpisania wyjaśnienia bądź zastrzeżenia.

Przyjęta ocena ogólna (ocena pozytywna z nieprawidłowościami) wynika z faktu, iż stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości miały istotny wpływ na finansowy aspekt kontrolowanych obszarów, tj.: brak wyodrębnionej ewidencji dla kosztów/wydatków działalności odpłatnej, uniemożliwiało rzeczywiste ustalenie wydatków poniesionych z działalności odpłatnej, co w konsekwencji przełożyło się na nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania finansowego i merytorycznego z prowadzonej działalności jednostki, poprzez wykazanie w nim nieprawidłowych wielkości danych.

Mając na uwadze dążenie do wyeliminowania nieprawidłowości w prowadzonej działalności, zalecam podjęcie skutecznych działań zmierzających do ich usunięcia, poprzez:

1. Wyodrębnienie w Zakładowym Planie Kont oraz ewidencji księgowej kont, na których ewidencjonowane będą wyłącznie wydatki (koszty) realizowane z działalności odpłatnej.
2. Prawidłowe sporządzanie sprawozdań finansowych i merytorycznych z prowadzonej działalności jednostki, poprzez umieszczanie w nich prawidłowych i zgodnych ze stanem faktycznym danych dotyczących wielkości przychodów i kosztów działalności odpłatnej.
3. Zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonej w Kole Terenowym działalności odpłatnej.

Jednocześnie, na podstawie art. 32 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia o sposobie wykorzystania uwag

i wykonania zaleceń pokontrolnych bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Artur Chojecki

Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
/dokument podpisany elektronicznie/